

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Petri Thyraei, E Societate Jesu Doctoris Theologi, Et In
Academia Herbipolensi Olim Professoris, Tractatvs De
Apparitionibvs Sacramentalibvs**

Thyraeus, Petrus

Dilingae, 1640

Pars II. De re, siue materiâ harum Apparitionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64272](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64272)

P A R S II.

De re, siue materiâ harum Apparitionum.

Primam partem, quæ est de Apparitionibus Sacramentalibus sub peregrinâ & inusitatâ specie, absolvimus. Secundâ iam, res quæ in Apparitionibus apparent, & in oculos incurrunt, discutiendæ sunt. Et principio quidem, quàm varia illæ sint, explicandum; deinde quidnam ipsæ sint, siue quid contineant, aperiendum. In illo minus est difficultatis propter ea, quæ allata sunt parte 1. cap. 1. In hoc plurimum, propter varias doctissimorum hominum sententias.

C A P V T I.

Sub quibus, & quot formarum generibus, Sacramentalis sub peregrinâ & inusitatâ specie, Apparitio observata sit.

Observata est sub specie Infantis.

Christi Crucifixi.

Christi venientis ad iudicium.

Faciei Christi.

Carnis humana.

Carnis cruentata.

Manus humana.

Carnis partim, partim panis.

Sanguinis separati.

Hostie cruentata.

Agni immaculati.

Fortè & aliarum rerum.

E 3

I. Rec

I. **R**epetenti historias rerum præteritarum, quæ Sacramentalis sub peregrinâ & inusitatâ specie Apparitionis, mentionem fecerunt, decem propemodum formæ, vel facies offeruntur: quibus Christus quodammodo apparuisse, & visus esse dici potest. Quarum quædam prorsus à Sacramentalibus sunt alienæ, quædam cum iis coniunctæ.

2. Prima omnium sit, quâ species Infantis, siue pueri est visa. Hanc Apparitionem Windekindus Saxonix Dux habuit, quando simulato habitu, curiosius Christianorum ritus, homo adhuc infidelis, in aulâ Caroli Magni voluit, perscrutari, quemadmodum dictum est n. 1. cap. 1. p. 1. Hæbreus item, qui turbæ fidelium se immiscuit tempore Basilij, explorare volens & ipse Christianorum mysteria, de quo ibid. n. 2. Tertio, rusticus, qui hostiam, quam accepit, in alvearia immisit, spe conseruandarum apum, de quo ib. n. 3. Quarto, ciuis Coloniensis, qui per vomitum hostiam reddidit, ib. n. 4. Quinto, Abbas senior, qui cum sacrificanti Sacerdoti adstaret, non panem sed puerum in altari conspexit, de quo ib. n. 7. Sexto, Presbyter Plegilus, postquam inusitatam hanc visionem, à Deo precibus magnis obtinisset, de quo ib. n. 8. Septimo, puer in Andegauensi ciuitate, cuius meminit Robertus de Monte, ad Chronicon Sigeberti. Nos eius mentionem fecimus ib. n. 10. Octauo, Godescalcus de Wolmenstein, de quo ibid. n. 16. qui ipso Natalis Domini die, dum sacrificium altaris Deo offerret, pulcherrimum Infantem conspexit.

3. Altera, quâ non infantis aut pueri, sed Crucifixi
Chri-

Christi, ad iudicium venientis, species & imago ostensa fuit. Meminit prioris Cæsarius, lib. 9. cap. 3. docetque Apparitionem hanc habuisse Adolphum quendam, licentioris vitæ Sacerdotem; dum malâ conscientiâ sacrificaturus altare accessisset, & sacrificij tempore, de veritate corporis & sanguinis Christi in Eucharistiâ, addubitaret. Vide p. 1. c. 1. n. 17. Eodem modo Caro in Crucifixi formâ inuenta est à sacrilego Sacerdote, qui sacram hostiam, quâ abuti cogitârat, sepeliuit, de quâ ibid. n. 17.

Porro posterioris, scilicet ad iudicium venientis, meminit Thomas Cantipratensis in historiâ, quæ Duaci in templo S. Amandi, circa venerabile Sacramentum accidit.

4. Tertia visa est, quâ non Infantis aut pueri, non etiam Crucifixi perfecta species visa est, sed faciei tantum Christi, & quidem nunc pueri, nunc adultæ ætatis. Huius unum exemplum reperio apud Thomam Cantipratensem, quod Duacensibus concessum est, in Ecclesiâ Canonicorum S. Amati; & notatum non à Canonicis solum, verum etiam frequentissimo populo, rei nouitate excitato: adeoque obseruatum & posteritati traditum, ab ipso Cantipratensi Thomâ, ex quo nos rem gestam descripsimus, l. c. n. 9.

5. Quarta est, quâ nihil hæcenus dictorum est obseruatum, inusitato tamen cum horrore caro exhibita est. Talis fuit primùm illa, quæ in vitâ Gregorij Magni describitur, & in gratiam incredulæ mulieris à Deo est concessa, & à pluribus obseruata, de quâ l. c. n. 5. Deinde alia, quam habuit Amalphitanus Sacerdos, & ipse de veritate Cor-
po-

poris Christi, in Sacramento Eucharistiæ addubitans, de quo, n. 14. Affert & huius quatuor Exempla Robertus de Monte, ad Chronicon Sigeberti, quorum superius mentio facta est, l. c. n. 18.

6. Quinto loco sit, quâ non nuda caro, sed caro nunc sanguine fluens, nunc sanguine madens ostensa est. Prioris horrendum, certissimumque exemplum refert Bozius in muliere, quæ hostiam sacratam prunis superposuit; quæ mox in carnem conuersa, tanto sanguine fluxit, ut prunas extinxerit. Posterioris Robertus de Monte, in aliâ muliere, quæ sacratam hostiam, cistæ incluserat, quam cum homo impurus aperiret, carnem sanguine manantem, non hostiam inuenit. Prius exemplum allatum est, n. 15. posterius, n. 18.

7. Dicitur quoque in manum conuersa Eucharistia, quod sexto loco sit dictum. Exemplum huius legere nondum licuit. Eius tamen Apparitionis meminerunt, qui de hoc Apparitionum genere scripserunt, Conimbricenses in cursu Philosophico.

8. Septima huius Apparitionis forma est, quâ partim caro obseruata est in Eucharistiæ Sacramento, partim panis species. Meminit huius Petrus Damianus, in tract. de Miraculis, docetque similem hostiam visam, quando altaris Sacramento, mulier per summum maleficium abuti voluit ad mariti sui à se alioquin alieni, amorem conciliandum. Exemplum paulo pluribus relatatum est superius, l. c. n. 18.

9. Octaua forma sit, quâ sanguis à Sacramentali specie fuit diuisus & separatus; ut primum fuit, qui circa
Annum

Annum Domini 1264. totam mappam (corporale vocamus) tinxit, de quo, n. 6. Ille deinde, quem calice vitreo exceperunt Iudæi manantem ex hostiâ, in quàm sacrilegè saucierunt pugionibus, de quo, n. 11. Et præterea ille, qui triplicem pannum vsque ad suppositam mensam penetravit, & ex hostiâ fluxit, quam petulanter in filia suæ nuptis confodit impius Eleazarus, de quo, n. 13. Deniq; ille, qui perterritus Sacerdotem impuræ vitæ, quando altari adstans, hostiam in partes sacrificantium more diuisit, de quo, n. 7.

10. Nona sit, quâ sanguinea signa in hostiâ sunt deprehensa. Deprehendit hæc de veritate Corporis Christi in Sacramento, hæsitans Abbas, de quo, n. 7. Deprehendit Iudæus, qui hostiam à Paulo Form emptam confodit in in Marchiâ Brandenburgensi, de quo, n. 10. Deprehenderunt Iudæi, quorum mentio fit n. 12. qui sedecim hostias Bruxellis, clam ex D. Catharinæ sacrâ æde furati sunt, & perfoderunt. *Huc quoq; pertinet hostia, quam Augusta asservari, diximus p. 1. c. 1. addit. n. 1. item particula in linteis Dorchorensibus, de quibus ib. n. 4.*

11. Denique præter iam dictas, species Agni etiam legitur exhibita, & quidem inter ipsum etiam sacrificium Missæ. Testatur hoc Cæsarius de Adolpho Sacerdote vitæ impuræ, & de veritate Christi corporis in Sacramento dubitante, cuius mentio facta, l. c. n. 17.

12. Atque his modis Apparitionem hanc Sacramentalem, sub peregrinâ & inusitatâ specie perfectam esse notauimus. An pluribus acciderit, quæri potest; accidisse vix dubium est; præsertim cum neque omnes, que

literis sunt commendatæ, à quoquam facile possint cognosci.

13. Verum quidquid de hoc sit, illud certissimum est, pluribus modis hanc Apparitionem contingere potuisse. Quemadmodum enim in aliis Apparitionibus tam personalibus, quam impersonalibus, Christus alias atque alias formas assumpsit: & quemadmodum homo factus, nunc sub infantis, nunc pueri, nunc adolescentis, nunc viri specie visus est; ita hic quâ voluit, potuit formâ apparere, & videri velle.

14. Discutiendum hoc loco esset, quæ harum formarum & modorum fuerint rationes, & cur has præ alijs assumere voluerit. Verùm quoniam hæc commodius explicabuntur, quando huius Apparitionis fines inquirentur: hic omittenda, & contenta harum formarum investiganda sunt.

CAPVT II.

Quodnam fuerit contentum specierum insolitarum, quæ in Eucharistia Sacramento acciderunt: Et in principio, An Christus, vel Christi caro, aut sanguis, illæ fuerint sub iis, quæ sint visa.

*Omnipotentia Dei fieri potest, ut appareat in Sacramento.
sub propria specie Christus, Quia non repugnat idem corpus
quemadmodum est in cælis, pluribus locis esse.
Eadens*

- Eadem Dei omnipotentiâ fieri potest, ut Christus verè appareat in Sacramento sub specie pueri.*
- Quia potest ipse, quam vult, formam assumere.*
- Eadem omnipotentiâ, potest verè sub formâ Agni apparere.*
- Probat id Apparitio sub specie Sacramentali.*
- Quandocunq; in his Apparitionibus, nulla fit in speciebus Sacramentalibus mutatio, verè est, & manet sub iis Christus.*
- Quandocunq; saluâ specie Sacramentali, sub formâ peregrinâ (in quam videtur, sed nō est conuersa Sacramentalis) apparet, vel infans, vel caro, &c.*
- Non illa Christum continent, nec sunt Christus, aut eius caro, &c.*
- Quia forma peregrina in aere tantum, aut organo sensuum est.*
- Quandocunq; specierum Sacramentalium aliquid permanet, illud verè Christum continet, quamuis peregrina ad Sacramentalem accedat.*
- Quia saluis speciebus manet Christus.*
- Non personaliter aut realiter est, aut videtur Christus, quando hostiâ mutata apparet aut puer, aut crucifixus.*
- Quia nec conuenit ibi Christum esse.*
- Nec necessarium ibi Christum esse.*
- Non Christi est caro, aut sanguis, qui mutatis speciebus Sacramentalibus aliquando apparet.*
- Eadem huius, quæ præcedenti, rationes.*
- Quandocunq; in dictis Apparitionibus tanta in Sacramento mutatio non facta est, quin sub iis substantia panis & vini possit subsistere, verè manet Christus.*
- Ut plurimum in his Apparitionibus verè adest Christus.*
- Quia ut plurimum, manent saluæ species Sacramentales.*

Intentorum nomine substantias intelligimus, quæ sub speciebus visibilibus latent. Quemadmodum enim in aliis rebus, aliud est species, quæ per se videtur, & in

oculos incurrit (Physici vocant per se obiectum visus) Aliud quod per species indicatur, (vocant obiectum per accidens:) ita in hac Apparitione species est, quæ per se videtur, Contentum, quod species indicat, & prodit.

2. Et species hæc, quemadmodum variæ atque diuersæ sunt, ita varias atque diuersas substantias indicant; quocirca & de variis substantiis est quæstio. Sed prima atque præcipua est, an verè realiter, *ἀντὶ τοῦ ὁμοιωτός*, siue personaliter Christus fuerit sub omnibus quæ hæc sunt, obseruata speciebus; sub specie inquam pueri, crucifixi, agni, carnis, sanguinis, &c. Aliæ sunt minus principales; an scilicet fuerit verus & viuus infans, qui apparuit, verus agnus; item vera manus, vera caro, verus sanguis. Prius illud hoc capite inuestigandum est.

3. Distinctione autem ante omnia opus est duplici. Altera est facti, & potentia. Vel enim hæc loqui possumus de potentia, & definire, quidnam per Dei potentiam fieri potuerit aut possit. Vel de facto, & docere, quid verisimiliter factum esse, aut fieri existimemus.

4. Altera distinctio ex parte Sacramenti sumitur. Nam in hac Apparitione, vel nulla facta est mutatio in speciebus Sacramentalibus panis & vini, vel facta est aliqua. Priori illo modo accedunt species peregrinæ ad Sacramentales; illæque vel in oculis intuentium tantum resident, vel in medio efformantur, aut sunt iuxta Sacramentum Corporis Christi. Posterior modus varius est.

5. Quoniam in mutatione specierum Sacramentalium, contingit vel aliquid specierum Sacramentalium, sub propria formâ manere, & aliquid mutari; vt si ho-
stia

stia ex parte retineat speciem panis, & ex parte accipiat speciem, siue figuram carnis: vel eius nihil quasi manet sub formâ propriâ, sed aliam formam accipit.

6. Atque hoc rursus potest distingui. Nunc enim species pueri, aut Crucifixi, aut agni apparet, nunc carnis aut sanguinis; idque sub eâdem quantitate & qualitate, sub quibus substantia panis & vini potest conseruari; vel iis tantum immutatis, vt panis & vini substantia non possit esse subiisdem.

Distinctiones has præmittendas iudicauimus, tum quod in re difficili, cum maiore liceat versari luce; tum quod vnâ responsione propositæ quæstioni non possit fieri satis; tum etiam, vt membris distinctionis respondeant membra responsionis, siue Asserta, quæ hic putamus octo assignari debere.

7. Primum ergo Assertorum sit. Omnipotentiâ Dei fieri potest, vt sub propriâ specie, quemadmodum in cœlis ad dextram Patris residet, Christus in Sacramento appareat. Negant hoc quidam Thomistarum; verum, communior iam plurium asserit sententia. Atque ex eo manifestum est fieri posse, quod credatur aliquando factum: vt vno eodémque tempore, & in cœlis fuerit Christus, & in terris eâdem formâ spectabilique specie. Hoc porro, quia alias à nobis demonstrabitur, hic pluribus docendum non erit.

8. Addimus & eâdem Dei Omnipotentiâ fieri posse, vt non eâdem solum, quâ in cœlis conspicitur, formâ appareat & adsit: verum etiam appareat, & adsit pueri formâ, aut Crucifixi, aut carnis. Qui enim olim peregrini at-

que hortulani formam assumpsit, quid prohibet, cur minus possit assumere pueri, Crucifixi, carnis? Et quid in nobis sub his formis potest adesse, qui iam adest sub specie panis & vini? Confirmant hæc vehementer illi, qui etiam in his Sacramentalibus sub peregrinâ specie Apparitionibus, verè volunt adesse Christum, quales sunt Alensis 4 p. q. 53. memb. 4. a. 3. Gabr. lect. 51. in Canonem.

9. Præterea addimus Dei Omnipotentiam posse fieri, ut verè realiterque Christus appareat, & adsit sub formâ agni. Et hoc probat Apparitio eius Sacramentalis. Neque enim minus possibile est, ut adsit sub agni specie, quàm panis & vini. Verùm non quid possit fieri, sed factum sit, fiatque in hisce, de quibus nobis sermo est Apparitionibus, aperiendum est.

10. Ergo sit secundum Assertum. Quodocunque in hisce Apparitionibus, nulla fit in speciebus Sacramentalibus immutatio, verè realiterque est, manetque sub speciebus Sacramentalibus Christus, qualescunque circa Sacramentum peregrinæ percipiuntur apparitiones: in quas Sacramentum conuersum esse videri possit. Hoc propter illos sit dictum, qui quando sub peregrinis formis Apparitiones fiunt, existimare possunt, Christum Sacramentum deserere, & ad peregrinas formas transire. Non desinit vnquam Christus esse in Sacramento, quamdiu nulla in Sacramento facta est mutatio, quamdiu species Sacramentales sunt saluæ; hæc si desinant, tum demum Christus desinit in iisdem esse.

11. Atque de hoc asserto tam parum dubitant Catholici, quàm parum dubitant de veritate verborum Christi,

sti. Ipse vi verborum Diuinorum, vult elementa transmutari in suum sanguinem & corpus; vultq; hæc ipsa ibidem esse, non tum solum quando Sacramenta sumuntur, verum etiam, quando sunt atque existunt. Quocirca quia existunt, dum supersunt species elementorum, ipse etiam his superstibus præsens erit. Sed de hoc plura, in tractatu de Apparitione Christi Sacramentali.

12. Tertium assertum sit. Quando saluâ Sacramentali specie sub formâ peregrinâ (in quam Sacramentalis videtur, sed non est conuersa) apparet vel infans, vel caro, vel quid aliud: non illud Christum continet, Christi que carnem vel sanguinem, neque horum est aliquid. Visionem enim hanc non Sacramentum, quod Christum continet offert, sed species Christi vel in medio aere efficta, vel in organo visus producta. Vtro verò modo accidat, vt Christus personaliter adsit, non est necesse: quamuis personaliter sensibilibus oculis percipi existimetur. Quemadmodum enim in imagine, rectè dicitur videri Imperator, ità rectè hic dicitur videri Christus: quando etiam non ipse, sed ipsius species videtur, vt ibi species Imperatoris tantum.

13. Et res hæc clara est, si visio ipsa solius organi operatione, absque externo obiecto perficiatur, vt perfici sæpius est verisimile. Quis enim dixerit Christum personaliter in hominum esse oculis? Nullæ res secundum suas substantias visum occupant, omnes per species sul percipiuntur. Et Christus igitur per speciem dicetur videri.

14. Similiter, si ex medio visio occasionem causam

famque accipiat, necesse est in illo Christus se sistat, vt videri verè dici possit. Multarum rerum species & formæ effingi possunt, in medio aere sensibus obiecto, quarum substantiæ longissimis distant spatiis.

15. Deinde Apparitionum, quæ hoc modo fiunt, finis est, vt sub speciebus Sacramentalibus adesse significetur verum Christi corpus atque sanguis, adeoque Christus ipse. At non necesse est, verè Christi esse corpus, verumque eius sanguinem, quæ verum corpus, verumque sanguinem significant. Hedera suspensa, vinum venale non est, & tamen vinum venale significat. Imago Imperatoris, verus Imperator non est, & tamen verum significat Imperatorem. Verus Deus non erat Angelus, qui dicebat: Ego sum Dominus Deus tuus, Exodi. 20. qui tamen verum Deum significabat, verique Dei personam sustinebat. Quot in veteri lege, verè rerum noui testamenti figuræ erant, quæ tamen aliud erant à noui Testamenti veris rebus?

16. Præterea, magno hic opus est miraculo, si verum Christi corpus, vera eius caro, sanguisque extra Sacramentales species constitui debeat. Neque enim vllâ creatâ vi potest fieri, vt qui in coelis est Christus, idem eodem temporis articulo, sit cum hominibus in terris. Quid verò miraculo semper est opus?

17. Denique in his Apparitionibus, quando saluis speciebus Sacramentalibus, peregrinæ pueri, infantis, carnis, &c. sunt visæ: si vera Christi caro, Christusque adfuisset, hæc non vnus aut alter, sed plurimi qui vno eodemque loco fuissent, notassent. At contrarium, vt alia
omit-

omittam, docet exemplum Windekindi Ducis Saxonix, qui solus pulcherrimum infantem conspexit. Nisi fortè omnium aliorum oculos, dicas tum suis functionibus fuisse priuatos, vnius VVindekindi sibi relictos.

18. Addimus tribus quartum assertorum. Illud esto, quod quancumque aliquid specierum Sacramentalium permanet, & pars altera v. g. conuersa est in carnem, si eiusdem hostiæ quantitas qualitasque permaneant, quamuis peregrina ad sacramentalem speciem accesserit, verè realiter personaliterque ibidem sub totâ hostiâ contineri & esse Christum. Vtrùm in hâc alterius partis mutatione vera sit caro, nec ne, non iam disputo, inferius hoc examinandum est; vtrâque parte hostiæ, verum dicimus Christi corpus, carnemque contineri. Nec hoc mirum; à Sacramento enim non abest Christi corpus aut caro, quamdiu integræ sunt Sacramentales species, vt hic sunt. Parum interest, an albæ sint, quemadmodum sunt panis; vel rubræ, quemadmodum sunt carnis. Quemadmodum nec à Sacramento discedit Christus, si albi panis species, casu alium aliquem colorem contrahant.

19. Nihilominus, si alterâ parte speciei panis saluâ, altera eiusdem hostiæ ita immutaretur, vt cum eâdem panis substantia non subsisteret, illæ quidem verè Christum contineret, at hæc nequaquam. Prius illud certum est propter veritatem Sacramenti, quæ non est sine Christi corpore; posterius certum est propter defectum Sacramenti; quia Christus verè realiterque præsens non est, nisi aut sub propriâ formâ, aut ratione Sacramenti, quorum vtrumque in alterâ illâ specie desideratur. Sed quid

G

si

si tota species Sacramenti sit murata, ita ut præter puerum, aut carnem, aut sanguinem videatur nihil? Quid inquam tum sentiendum?

20. Pro hoc sit quintum Assertum. Non personaliter atque realiter est Christus, neque in se Christus (ut olim in terrâ, iam in cœlo) videtur, quando hostiâ mutata conspicitur aut puer, aut species Christi Crucifixi. Docent hoc S. Thomas, 3. p. q. 76. a. 8. & communiter Theologi, in 4. d. 10. Rich. a. 5. q. 2. Durandus & Petrus Palud. ibid. Marsilius q. 7. a. 3. dub. 5. Antonin. 3. p. t. 13. cap. 6. & 14. Ægidius theorem. 33. atque Thomistæ omnes. Neque his desunt rationes, quoniam neque conueniens est & decens, ut ita adsit Christus, neque necessarium.

21. An forte decet & tangi, & contrectari, & indignè etiam tractari Christum ab hominibus: ut puer, vel Crucifixus tangi, contrectari, & indignè tractari potest, qui hic conspicitur? Nec est, quod quis Christum in Sacramento obiiciat, quasi & hic tangatur, contrectetur, indignè tractetur. Alia Christi in Sacramento, siue sub Sacramentalibus speciebus est ratio, alia hoc loco. Ibi quicquid accidit, ratione specierum accidit; hic ipsi Christo fieret, quidquid fieret.

22. Sic necessarium non est, ut hic sit Christus. Quorsum enim? An ne decipi dicantur homines, qui se Christum videre existimant, & tamen Christum non vident? At non decipiuntur. Licet enim in obiecto non sit id, quod apparet sensui: ea tamen mutatio, quæ fit in sensu, ad veritatem aliquam significandam ordinatur, quod in deceptione locum non habet. Quando inquit,

B. Aug.

B. Aug. lib. contra mendacium cap. 9. simulatio ad aliquid verum significandum refertur, non est mendacium. An fortè necessarium est ad commouendos animos fidelium? Nec hoc quidem. Quia si id tantùm, quod in sensibus fit, consideretur, eundem effectum parit in animo: siue obiectum sensibile tale sit in se, quale apparet, siue non. Quod si verò consideretur fides animæ, quæ his signis excitatur, hæc illâ præsentia sensibili carnis Christi non indiget; fides maximè est ex auditu.

23. Sequitur sextum Assertum. Non Christi est caro, non Christi sanguis, qui mutatis speciebus Sacramentalibus aliquando apparet, & videtur. Et hæc eorum, quorum quinto Asserto meminimus, est sententia. Et hic, quæ ibidem sunt allatæ, seruiunt rationes. Et quis credat, quando visus est sanguis ab hostiâ fluere, illum esse sanguinem Christi, & in terram vel linteum cadere? Rursus quando calix visus est repleti sanguine, ibi esse verum sanguinem Christi, extra corporis venas? & quando pars carnis conspicitur, illam esse carnem Christi? Denique diuturnitate temporis tabescit id, quod caro & sanguis videbatur: an verò hoc potest Christi carni, sanguinique tribui?

24. Duo forsitan his duobus, quinto & sexto Assertis obstant, verumque hic in se Christum, veramque in se Christi carnem, atque sanguinem esse conuincunt. Alterum est, quod hæc quæ visa est in Sacramento, diuina caro dicatur, diuinusque sanguis, qualis utique non nisi Christi Dei esse, diciue potest. Diuinam autem vocat Thomas Bozius, l. 14. de signis Ecclesiæ, cap. 7. illam, in
 G 2 quam

quam, quæ Aufidi in Piceno conuersa fuit hostia, quam prunis impia mulier superposuit, de quâ nos, p. I. c. I. n. 15.

25. Alterum, quod hisce rebus diuinus honor sit exhibitus, hodiè que quibusdam locis exhibeatur. Et Thomas Cantipratensis de se testa, turc. 40. l. 2. miraculorum, quod postquam in hostiâ vidit (vt ipse loquitur,) faciem in mensuram ætatis plenitudinis Christi, spineam habentem coronam in capite, & duas guttas sanguinis, de fronte secundùm nares descendentes, mox genibus flexis cum lacrymis Christum adorârît.

26. Obstare quidem videntur hæc dictis; verumtamen non obstant. Bozius fortè, aliique, qui dictam historiam notârunt & referunt, dum diuinam carnem, diuinumque sanguinem vocant, illum qui prodigiosè in Sacramento est obseruatus: ad eorum sententiam accedunt, qui in hisce Apparitionibus verum in se Christum, veramque in se Christi carnem videri existimant, vt existimant Alensis atque Durandus. At contraria nobis cum pluribus placet sententia. Quanquam & dici posset, diuinam carnem sanguinemque dici species, quæ diuinam carnem, sanguinemque indicant & continent, quemadmodum has indicare, & continere mox dicetur.

27. Sic diuinus cultus his rebus exhibitus, non probat ipsa quæ visa sunt, vel Christum, vel Christi in se carnem, sanguinemque fuisse. Sacramenta corporis & sanguinis Domini, diuino cultu prosequimur; quæ tamen, si propriè loquaris, corpus & sanguis Domini non sunt, sed species corpus & sanguinem Domini continentes: in quibus ipsum Christum eo modo, quo alioquin ipsum in
se

se veneramur, colimus & adoramus. De quò aliàs.

28. Sit hoc ergo constitutum, non esse Christi carnem, quæ prodigiosè conspicitur; nec esse sanguinem, qui sanguis esse videtur. Sed an saltem sub his carnis sanguinisque speciebus, Sacramentaliter est Christi caro, sanguisque, & esse dici potest?

29. Ad hoc fit septimum Assertum, quod sequitur. Quandoque in diuisis Apparitionibus, tanta in Sacramento facta mutatio non est in speciebus Sacramentalibus, quin sub iis substantia panis, vini que possit esse: semper Christi caro sanguisque Sacramentaliter, verè realiterque adest. Non hoc mirum, quoniam vt sæpe dictum, in Sacramento nunquam Christus esse desinit, quamdiu non desinunt esse species Sacramentales.

30. Sed quando tanta fit mutatio? Difficile inquit Suar. d. 55. f. 3. in, a. 8. q. 71. 3. p. S. Thomæ, id à nobis diiudicari potest. Nam licet nos per accidentia cognoscamus substantiam, & per accidentalem mutationem, substantialem transmutationem factam esse coniectemus: difficile tamen est, præsertim in his rebus inanimatis discernere, quando accidentalis transmutatio sit tanta, vt substantialem etiam habeat coniunctam.

31. Et cum accidentium quædam sint propria, quæ ex substantiis atque naturis quasi fluunt, necessariòque cum his coheret; quædam communia, quæ ad constitutas substantias accedunt, & non necessariò iisdem adsunt: ex illorum maximè mutatione, non horum, substantialis transmutatio debet æstimari.

32. Hinc octauum Assertum sequitur, Videlicet

vt plurimùm in his Apparitionibus, siue sub peregrinis hisce speciebus (carnis & sanguinis,) Christi carnem sanguinèmq; esse. Quid ita? quia accidentia, quæ mutari obseruantur, vt plurimùm sunt color atque figura. At hæc ex genere & classe communium sunt, quæ non necessariò postulant ipsæ substantiæ: non verò ex classe priorum, quorum mutatio substantiam desinere fecit.

33. Itaque hæ Apparitiones fini suo conueniunt. Nam vel fiunt ad confirmandam fidem præsentia corporis Christi, atque ita conueniens est, vt illa perduret; vel ad solatium alicuius iusti, quod solidum satis non esset, si verâ suâ præsentia Christus abesset, solùmque in imagine quasi tantùm adesset.

34. Atque huic sententiæ fauere videtur Ecclesiæ consuetudo, quæ hostias consecratas immutatas secundùm colorem carneum tantùm, aut sanguineum, diu cõseruat. Eas in honore habet, & vt verum Eucharistiæ Sacramentum, sub quo verè realitèrque Christi corpus est, veneratur & adorat.

35. Porro ex dictis iam finibus, qui Deo in Apparitionibus propositi videntur, atque item ex consuetudine cultus, quo Ecclesia has species, vt verum Sacramentum veneratur, facilè induceret, vt crederem nunquam, (aut certè rarissimè,) tantam fieri [in hostiis speciem carnis aut sanguinis præferentibus,] mutationem accidentium Sacramentalium, quin salua sub ipsis esse possit, panis vini-que substantia, ideoque verum Christi corpus.

36. De rarefactione fortassis possit esse quæstio. Quando quæ sub Sacramento fuit, quantitas ita rarefcere
vide.

videtur in his Apparitionibus, vt substantia vini panisque, ex quibus Sacramentum confectum est, hâc non possit contineri. Verùm nec tum dicerem, Sacramentaliter carnem Christi vel sanguinem abesse. Potiùs tantam specierum Sacramentalium rarefactionem negarem fieri; aut dicerem ad priorem Sacramentalem quantitatem accedere externam, ex aere aut densiori aliquâ materiâ coactam; & sub priori quidem Christi esse carnem, vel sanguinem; sub illâ accessoriâ verò non item.

37. Possêt quoque esse quæstio de sanguine, qui aliquando ex hostiâ fluxit, & calicibus est exceptus. Verùm quoniam hic prorsus à speciebus Sacramentalibus hostiarum fuit diuisus, nec Christi potuit esse sanguis, nec Christi sanguinem continere. Ille verò, quo quædam hostiæ rubere sunt visæ, quoniam hostiarum quoddam fuit accidens, verum cum hostiis Christi corpus continet, quemadmodum dictum est supra.

38. Dictis addo, quod quodocunque peregrina species apparet, sub quâ Christi est caro, in illâ totum esse Christum, & in quâlibet ipsius parte, etiam minimâ, esse totum. Nec hoc mirum vlli videri debet. Cum enim hic alio modo non sit, quàm sub Sacramentalibus speciebus: vt sub his totus est sub quâcunque specie, & totus sub cuiuscunque speciei parte: ità erit totus sub peregrinâ specie, & totus sub quâcunque parte peregrinæ speciei. Non enim potest abesse Christus, vbi species sunt Sacramentales, quamuis etiam alteratæ; modò alteratio tanta facta non sit, quæ substantiam panis & vini non patiatur, vt dictum est. *Atque hætenus de præcipuâ quæstione,*

Adidit

Additiones.

Etiã sub pueri specie, saluas manere species Sacramentales, & sub iis Christum, sentit S. Thomas.

Ob sensum & usum Ecclesia, miraculorum frequentiam, & quia nihil solidi in contrariũ affertur.

De hostiis, qua solũ colorem carneum & sanguineum præferunt, ita certum est, vt sine temeritate negari non possit.

Hinc stabilitur veritas miraculosi Sacramenti Augustæ, in Ecclesiã S. Crucis.

I. **E**tti valde probabile est, quod Asserto dicitur tertio, cum saluis speciebus Sacramentalibus, infans vel caro, vel quid aliud videtur, Christum tali specie nõ contineri: eam maximè ob causam, quod nõ omnibus, sed vni tantum, aut paucis caro, aut puer apparere, soleat, S. Thomas tamen l. c. q. 76. a. 8. c. apertè sentit non solũ sub pueri specie saluas manere species Sacramentales: sed eiusmodi quoque puerili specie, speciebus Sacramentalibus veluti superinductã, Christum verè contineri. Dicendum est, ait, quod manentibus dimensionibus, quæ prius fuerant, fiat miraculosè quædam immutatio circa alia accidentia (puta figuram, & colorem, & alia huiusmodi,) vt videatur caro, vel sanguis, aut etiam puer. Quod idem ferè sentiunt interpretes, nominatim Sotus, 4. d. 10. a. 3.

2. Non loquitur tamen S. D. de specie pueri breui transeunte, sed quando iuxta secundam ipsius regulam, ab omnibus videtur, & non ad horam, sed per longum tempus ita permanet. Quâ ratione, an vnquam Apparitio Sa-

Sa-

Sacramentis in formâ pueri contigerit, ex historiis allatis non constat. Forma enim pueri, quam à Windekindo & alijs visam, p. i. c. i. retulimus, neque diu, neque pluribus visa fuit.

3. Si tamen aliqua eiusmodi etiamnum extat, aut aliquando diutius extitit, omnibusque intuentibus inuariata visa est: non potuit saluis speciebus Sacramentalibus aliter id fieri, quàm vt intra hostiæ, aut certè non multo maius spatium, forma pueri diuinitus exprimeretur, aut veluti depingeretur: quâ ratione aliæ Christi imagines sine coloribus, hostiis eo instrumento quo pinsuntur, imprimi solent. Nam si infans, vel puer insolitâ quantitate, densitate, membrorum, partiumque mensurâ diu, & omnibus appareret, corpus Christi vnâ cum speciebus Sacramentalibus abesse censerî meritò deberet, quia tanta quantitas, accidentiumque aliorum diuersitas substantiæ, panis & vini congruere non potest.

4. Cum verò sacræ hostiæ carneo solùm aut sanguineo colore diuinitus tinctæ, aut figurâ aliquâ vel imagine miraculosâ veluti depictæ apparent, nullo alterius mutationis, quæ substantiæ panis aut vini repugnet, argumento: tam certum est Christi corpus sub his speciebus Sacramentaliter contineri, vt quamdiu illæ inuariatæ apparent, id absque temeritate negari non possit. Confirmant id rationes, pro Asserto octauo allatæ.

5. Vfus præsertim & sensus Ecclesiæ, omniumque passim fidelium, quem in re tanti momenti tam grauitèr decipi, vt pro Sacramento corporis Christi illud, vnde Christus abest, pluribus etiam seculis ab omnibus adore-

H

tue,

tur, nō conuenit diuinæ bonitati ac sapientiæ, quâ Ecclesia regitur. *Confirmat hunc usum ac sensum, S. D. l. c. q. 70. a. 8. in argumento sed contra.* Tali Apparitione factâ, ait, eadem reuerentia exhibetur ei, quod apparet, quæ primò exhibebatur. Quod quidem non fieret, si non verè ibi esset Christus, cui reuerentiam latriæ exhibemus. Ergo etiam tali Apparitione factâ, Christus est sub hoc Sacramento. *Idem affirmat, in 4. d. 10. q. 2. a. 4. ubi ad secundam questionem, quæ erat de his Apparitionibus, respondet: Quod absque omni dubio dicendum est, illud quod ibi apparet, esse verum corpus Christi, aliàs non adoraretur.*

6. *Eundem sensum & usum fidelium, præter autorem huius tractatus, tradunt & amplectuntur præcipuè Doctores Hispani. Sic in linteolis Darocensibus (sive Dorchorensibus) de quibus supra p. 1. cap. 1. n. 4. in regno Aragonia, custodiri & adorari hostias cruentas, à trecentis annis, offerunt, Sot. d. 10. a. 8. Ledesma q. 17. a. 8. & alij apud Henríquez. l. 5. c. 38. à lit. A. qui idem affirmat de similibus miraculis Abula & Santarena, in Lusitaniâ existentibus. Ludouicus Granatensis lib. 2. in Symbolum fidei, p. 2. de nostra ætatis miraculis, refert de linteolis Darocensibus scriptum esse librum ad Carolum V. Imperatorem, & ad Imperatricem eius uxorem, qui ea viserunt, & Dominum qui in illis est, adorârunt. Sub finem vero addit: ut illius miraculi veritas comprobetur, nullis nisi oculis testibus opus esse, eorum scilicet, qui quotannis ea corporalia, exponi cernunt, vt in illis Deus, qui in illis est, adoretur.*

7. *Qui Hispanorum sensus tanto maioris autoritatis esse debet, quanto seuerius & accuratius S. Inquisitio fidei ibi exercetur: quæ hostiarum adorationem & cultum*

tum

tum SS. Eucharistiæ debitum, nunquam improbauit: eorum potius sinistram opinionem damnatura, qui rem tam contestatam in dubium reuocarent.

8. Accedunt multis locis miracula & numero plurima, & magnitudine memorabilia, à Deo ad eiusmodi hostiarum cultum vel augendum, vel confirmandum edita. Certè ex iis, qui beneficium vel opem talibus locis postulant, eamque diuinitus accipiunt, nemo reperietur, qui non existimet se ab ipso Christo sub miraculosis speciebus latente, beneficium & postulasse, & accepisse. Sinere autem Deum tot mortales, in adorando Sacramento, quod Sacramentum non est, pluribus seculis decipi, eorumque errorem miraculis confirmare, diuinæ prouidentiae repugnat; qui que id pertinacius affirmaret, omnem miraculorum energiam, in rebus fidei nostræ stabilendis, magnopere eneruaret.

9. Sed veritati miraculosi Sacramenti, sub speciebus carnem aut sanguinem præferentibus, non nemo ex recentioribus nebulas obiicit. *Inde in primis, quod si hæc Apparitiones sint perpetuæ, ob temporis disturritatem species Sacramentalis necessario desinant. Deinde, specierum talium corruptio non tam ex mutatione coloris & figura, quam saporis ac odoris discernitur: nec legitur ullà experientia deprehensum fuisse, post talem mutationem factam, permansisse saporis, aut odorem panis. Tertio, Sacramentum hoc est institutum, ut à fidelibus sumatur, atqui omnes horremus sumptionem sanguinis & carnis. Repugnat ergo fini Sacramenti, talis mutatio, si perpetua sit: adeoque non est probabile, Christum, ibi Sacramentaliter permanere.*

10. Denique verosimilius est Ecclesiam non aliter exponere Sacramentum ita mutatum venerandum, quam exponit S. Crucem venerandam, ita ut exterior omnis cultus Sacramento ita mutato idem exhibeatur, qui solet vero Sacramento: & interior cultus, qui propriè est latria, transeat in Christum, qui ibi saltem est, ut in signo, atq; ita cum illà re aliquo modo unum quid componit. Quod vel inde patet, quia solemus Sacramentum ita mutatum, etiam post ducentos annos eodem modo adorare: cum tamen iam constet, ibi non remanere accidentia panis, ad eius conseruationem necessaria.

11. Ità vnus & alter RR. editis in S. Thomam commentariis philosophantur, quibus ex veteribus suffragatur nemo, neque ipse quidem Durandus, quem producunt. Nam etsi is, d. 10. q. 4. doceat, *Substantiam panis secundum naturam, non posse manere sub accidentibus carnis vel pueri: ideoq; non videri, quod facta tali immutatione circa species Sacramenti, remaneat in eis corpus Christi, neq; adorandas esse tales species sub prædicta Apparitione tanquam verum corpus Christi, sed solùm tanquam reliquias nobis miraculosè ostensas.* Mox tamen addit: *secus fore, si circa species fieret immutatio de calido in frigidum, vel de albo in nigrum: propter quam immutationem, substantia panis vel vini, non desineret esse ibi: quia propter consimilem mutationem non desineret ibi esse corpus Christi.* Sed nos consimilem solùm mutationem coloris nimirum, aut figuræ, hic fieri ponimus; non ergo nobis repugnat Durandus. Nunc argumenta diluamus.

12. Ac primò quidem, verum non est solâ diuturnitate temporis, species panis necessariò desinere. Substan-

stantia enim panis, qualis cernitur in hostiis, est admodum tenuis, sicca, & talis temperiei, vt longissimo tempore perduret, imò & integris seculis. Probant id Sigilla ex eâdem quâ hostiæ conficiuntur materiâ, literis impressa, chartæ itidem inde conglutinatæ. Retinent Sigilla eandem speciem, post centenos licet annos; & cohærent similiter chartæ, nullo substantialis corruptionis indicio, in Sigillo, aut glutino apparente. Neque ergo miraculosas eiusmodi species, integris licet seculis, necesse est corrumpi: cum præsertim magnâ curâ assèruantur, & ab extrinsecis agentibus studiosè conseruantur, vti fieri solet circa eiusmodi hostias miraculosas, quas fideles instar veri Sacramenti adorant.

13. Discernuntur verò panis species, rectè visu & tactu, neque opus est gustu. Ex durabili enim panis naturâ, iudicandum est, accidentia eius conseruationi necessaria, perdurare: nisi alia præter colorem & figuram, mutationis argumenta appareant. Odor in hostiis, ob earum tenuitatem vix esse solet perceptibilis: vt adeò in scirpo nodum quærât isti, qui ad signum vocant vix perceptibile: & ad saporem, cuius gustus si necessarius foret, sapientia veterum, & sollicitudo fidelium, in re tanti momenti explorandâ, consilium heri natum, non expectâset.

14. Sed vanum quoque est, perpetuas eiusmodi Apparitiones specierum sanguinei & carnei coloris, repugnare fini Sacramenti. Non repugnat sumptioni, quod veritatem corporis Christi in Eucharistiâ confirmat: ideòque ad eandem maiori fide, pietatèque percipiendam, &

Christi Domini præsentiam ardentius venerandam; efficaciter impellit; licet ipsa hostia miraculosa non sumatur, sed ex usu Ecclesiæ afferri soleat, de quo tamen præceptum nullum extare asserit Suar. 3. p. tom. 3. d. 55. l. 4. in, l. c. S. Thom. Si ob horrorem sumptioni repugnantem Christus desinit esse sub eiusmodi speciebus, desinet itidem, si illæ aliquo casu veneno inficiantur, cum magis illud horreamus, quàm carnem & sanguinem. Hoc autem asserendum non est, ergo neque illud.

15. De mente Ecclesiæ exponentis Sacramentum ita mutatum venerandum, credimus S. Thomæ: non interpreti, qui hæc in re eum, quem interpretari deberet, aut non legit, aut sine causâ ab eo dissentit. S. Thomas II. cc. constanter asserit, & velut indubitatum supponit: tali Apparitione factâ, eandem reuerentiam exhiberi ei, quod apparet, quæ primò exhibebatur: talem nimirum, quæ vero Sacramento, non S. Cruci debetur. Idem confirmat usus & sensus Hispaniæ, eorûmque Doctorum, quos supra retulimus. n. 3. vt de aliis prouinciis & Doctoribus sileamus.

3. Sed vnde amabo, constat post ducentos aut trecentos annos, non remanere accidentia panis, ad eius conseruationem necessaria? An ex argumentis allatis? Sed hæc nihil veri, aut solidi continent, vt monstratum est. Illud ergo potius constat, cum corpus Christi sub speciebus Sacramentalibus manere, quamdiu substantiæ panis & vini conseruandæ idonea sunt, Theologi Catholici consentiant, neque color carneus aut sanguineus dictis accidentibus repugnet: temere negari Christi sub iis Sacramen-

mentalem præsentiam, post quaecunque annorum spatium, modò nulla specierum mutatio substantiæ panis aduersa, obseruata fuerit.

17. Ex quibus denique colligimus, sub sacrâ hostiâ, quæ rubeâ carnis specie, Augustæ in templo S. Crucis Ordinis Canonorum Regularium S. Augustini religiosè colitur: verè Christi corpus contineri, eidemque cultum latriæ SS. Sacramento debitum, negari non posse. Quod omnia argumenta hæcenus adducta, confirmant.

18. Sensus inquam & vsus fidelium populorum, qui annis amplius quadringentis, memoratam SS. hostiam pro verò Sacramento, coluerunt & adorârunt, hodièque colunt & adorant: suffragantibus imò præeuntibus, non solum Augustanis, sed aliorum quoque locorum Episcopis, Archiepiscopis, Cardinalibus, Legatis Apostolicis, qui miraculosi huius Sacramenti (vti appellant,) cultum, concessis variis Indulgentiis amplificârunt, vt refert R. P. Anastasius Vochetius, parte 1. Thaumaturgi Eucharistici §. 11.

19. Accedit miraculorum hodièque perdurans attestatio, quam ad nostra tempora perduxit idem R. Pater dignus S. P. Augustino filius, & miraculosi Sacramenti cultor eximius. Cuius libellum hæc de re si perlegas, deprehendes, quæ diuinitus beneficio SS. illius hostiæ acciderunt, non aliâ fide aut fiduciâ, quam in Christum Sacramentaliter hic præsentem, fuisse postulata & impetrata: Deumque hoc veluti testimonio dicti Sacramenti veritatem, fidelium mentibus altius infixisse. Quare temerarium foret existimare, fideles in hoc Sacramento ado-

adorando, pio licet errore duci: cum illud diuina prouidentia, illi ciuitati vbi hæresis SS. Sacramento infestissima, Symbolum suum aliquando editura erat, in fidelium solatium veræque fidei confirmationem, tanto ante, sapientissimè concesserit.

20. Nec quidquam aduersus id, quod diximus, afferri potest, quod non ex hisce responsis dilui queat. Nam si dixeris hostiæ incrementum, quo initio eousque intumuit, vt ceram cui inclusa erat, rumperet, teste R. P. Vochetio l. p. §. 5. maioris mutationis argumentum esse, quam substantia panis ferat: dicimus id prodigiosæ rarefactioni adscribendum, quæ tanta non fuit, vt saluâ substantiâ panis fieri non posset. Nam sæpe in ollis effervescentibus, videmus liquores impositos ita rarefieri, vt duplo, vel triplo maiorem locum obtineant, quàm antea: idque sine vllâ substantiali corruptione, vt rectè ille idem colligit, qui Apparitionis Sacramentalis perpetuitatem, supra impugnavit.

21. Confirmat deniq; miraculosi Sacramenti Augustani veritatem, autoritas Vlsalci Episcopi Augustani, qui illud post sufficientem vtique explorationem crystallo inclusum, publicæ venerationi exposuit, Deo factum multis miraculis comprobante, quæ refert in suo Thaumaturgo, R. P. Vochetius. Ex eo autem tempore, per trecentos amplius annos, nulla crystallo referatio, nulla specierum immutatio vnquam facta dignoscitur, quemadmodum publico instrumento, Año 1505. die 2. Decembris edito, confirmârunt Iudices Curie Augustanæ. Neque proximis hiscentum annis, vel minimum mutationis argumen-

gumentum deprehensum est. Quare merito Illustrissimus ac Reuerendissimus Princeps ac Dominus, Dominus Henricus, Dei gratiâ modernus Episcopus Augustanus, Anno 1615. die 2. Maij, ad dicti miraculosi Sacramenti cultum augendum, veteribus indulgentiis confirmatis, nouisque adiectis concessit, vt quotannis in festo illius, quod in diem vndecimum mensis Maij incidit: prædictum sanctissimum miraculosum Sacramentum (quod Sacramentum non esset, si Christus non amplius adesset) vnâ cum aliis SS. reliquiis, in eodem Monasterio religiosè asseruatis, Christiano ac deuoto populo publicè ostendatur, & ibidem honorificè exhibeatur. Quæ legere licebit apud R.P. Vochetium p. 1. §. 19. & 21.

C A P V T III.

Quid sentiendum de formis pueri, infantis, Christi Crucifixi, eiusdem adiudicium venientis, faciei humana, Agni quoq; &c. quæ aliquando in Sacramento Eucharistie apparuerunt.

<i>Nō verum viuusq; infans, aut puer</i>	<i>seruatus?</i>
<i>fuit, qui visus est,</i>	<i>Ei desinens puer, quo perueniret?</i>
<i>Quia miraculum postularet, quo</i>	<i>An etiam moreretur aliquando?</i>
<i>quid hic opus, & qualis ipsi anima</i>	<i>Deniq; non necesse est, vt viuus</i>
<i>nima fuisset?</i>	<i>fuert puer: nec quidquam,</i>
<i>Cuius etiam fuisset religionis?</i>	<i>vt viuus sit, suadet.</i>
<i>Cur nullus unquam motus in eo ob-</i>	

I

1. Va-

1. Arias multiplicésque formas in Sacramento esse visas, aut sub variis formis peregrinis Christum apparuisse, ostensum est cap. i. huius partis. Quidnam illæ fuerint, nunc explicandum, præsertim illæ, de quibus constat, ipsas reuera non Christum, Christi carnem, aut sanguinem fuisse. Et principio quidē hoc capite, quidnam illæ, in quibus humana species obseruata est; tum quid aliæ, quando vel caro, vel sanguis est obseruatus.

Humana autem species duplex potest distingui; Perfecta & Imperfecta. Imperfectam voco, quâ facies tantum Christi visa est, qualem viderunt Duacenses in S. Amandi sacrâ æde, de quâ p. i. c. i. n. 9. Perfectam, quâ visus homo quasi perfectus. Cuius etiam duplex modus; aliquando enim species crucifixi notata est, aliquando pueri, siue infantis. Quia verò vtrarumq; vna est ratio, vnam pueri, vel infantis formam suscipimus examinandam, ex quâ deinde de reliquis licebit iudicare.

2. Quamuis verò, certò definiri difficulter queat; vtrum aliquando Sacramentum, in hanc pueri aut infantis formam mutatum reuera sit, cum omnis hæc visio citra realem Sacramenti transmutationem fieri potuerit; quia tamen Dei potentiâ mutatio potuit accidisse, aut sub sensibili formâ puer apparuisse, factum esse credamus; atq; ita de hâc, nostrum examen instituiamus. Quærimus igitur, an verus viuusque infans, siue puer fuerit, qui in his Apparitionibus est exhibitus.

3. Et fuisse verum viuumque, ex duobus tribus coniectura accipitur. Primum quidem ex ipso nomine,
siue

siue sermonis proprietate. Qui enim has Apparitiones notârunt & posteris tradiderunt, infantem vel puerum esse visum constanter asserunt; quemadmodum & illi, quibus Apparitiones factæ. Quocirca cum impossibile nō sit, eundem verum viuūque infantem fuisse, non est quod ad speciem aut imaginem infantis, vel pueri confugiamus.

4. Deinde motus, qui in infante hoc, vel puero aliquando obseruatus est, verum viuūque fuisse haud obscurè indicat. Hoc enim viuētia depræhenduntur, & à non viuētibz separantur: quod illa se moueant, hæc mouere nequeant, quemadmodum 8. physic. docet Aristoteles. At constat puerum in Eucharistiâ obseruatum se mouisse, & motu magna singularis intelligentiæ signa dedisse. De puero à se viso, sic loquitur Windekindus Dux Saxonix, apud Alb. Krantziū, lib. 1. hist. Eccl. c. 9. Stupor mihi inquit, erat videre, quod de manu purpurati Sacerdotis, singuli pulchellum puerum in os susciperent: quem quibusdam ludibundum arridere, vltro properare: aliis verò abhorrentem vultum auertisse, & tamen in ora demissum, nec redeuntem aspexi.

5. Denique & impositum hominibus credi posset, si quem puerum aut infantem se videre existimârunt, verè puer aut infans non fuit. Cui verò hoc, nisi Deo, pro cuius voluntate hæ Apparitiones fiunt, tribui debet? An iustè autem ipsi tribuitur, quod cuiquam imponat ipse, qui nec potest falli, nec fallere?

6. Interim tamen, verus viuūque puer aut infans, nunquam fuit in hac Sacramentali sub pueri aut infantis

formâ Apparitione. Quanto enim hîc miraculo opus fuisset, si Sacramentales species in verum viuûmque puerum transfissent, aut verus viuûsque puer aliquando adfuisset? præsertim cum nihil eorum hîc locum habeat, quæ in communi infantum & puerorum productione necessariò obseruantur? scilicet, vt concipiantur, gestentur vtero in lucem producantur & prodeant &c. Mox perfectus absolutûsque infans conspicitur, qui non nisi diuinâ virtute productus esse credi potest.

7. Deinde animam rationis capacem oportet hîc semper habuerit: propterea quod viuere non potest, nec verus esse puer, qui non sit verus homo: homo autem esse nequeat, qui animâ sit destitutus particeps rationis. Et hîc rursus Dei omnipotentia requiritur, sine quâ anima esse, produci que nequit. Quorsum verò hîc illâ opus?

8. Et productus puer, siue infans cuiusnam religionis aut professionis esse dicetur? alicuius enim necesse est fuerit. Cuius verò fuerit? Professio Christianæ nequirit esse, vt qui Baptismatis Sacramento, quod professionis Symbolum est, non initiatus fuit.

9. Præbet & summa quies in similibus infantibus obseruata, magnum argumentum, quod veri viuique infantes non fuerint, qui visi. Neque enim de vlllo, quod sciam legitur, quod se mouerit, vllûmque vitæ indicium dederit. Vnus profertur à Windekindo visus. Vverum non hîc ad realem mutationem Sacramenti præsens fuit: & motus qui in ipso obseruatus est, nō ipsi sed alteri tribui debet, quemadmodum in sequentibus est declarandum, vt taceam credi posse visionem hanc, in uidentis tantûm oculis fuisse.

10. Præ-

10. Præterea nec minori miraculo desisset hic infans, quàm fuisset productus. Mortuus enim nunquam legitur, sed mox post visionem disparuisse. Quapropter quemadmodum quasi ex nihilo esset productus, aut certè ex Sacramentalibus speciebus: ità rursus vel in species Sacramentales rediisset, aut desisset in nihil. Dicit hæc possunt; sed quis credat?

11. Et quando aliquando desit puer, animam necesse fuit à corpore separari. Separata verò, quò tandem profecta est? Ad infernum qui illam releget, nullum existimo futurum; vt porro ad cælum remittatur, fieri nequit saluis legibus Christi, cuius hæc oratio: Nisi quis renatus fuerit ex aquâ & Spiritu sancto, non potest introire in regnum cælorum. Ioan. 3.

12. Denique quid opus fuit, verum viuúmque esse in hac Apparitione puerum, aut infantem? Satisfit fini Apparitionis, quando etiam imago atque species pueri offertur. Quid? quod hæc meliùs, quàm viuo veròque puero, præsentia corporis Christi potuit demonstrari: quàm si verus aliquis homo fuisset exhibitus, qui Christus non esset, Christum tamen in Sacramento præsentem esse testaretur.

13. Verus ergo puer viuúsque infans non fuit, qui aliquando apparuit; non fuit verus viuúsque homo. Quemadmodum nec veri, viuúque fuerunt viri, qui Abrahamo Patriarchæ sunt visi, Genes. 18. quamuis viri existimarentur. Nec veri, viuúque sunt viri, quos Artifex effingit, Aristoteles, Plato, &c. quamuis verè dicatur esse Aristoteles, esse Plato, &c. Imagines fuerunt puerorum at-

que infantium, qui pueri atque infantes dicuntur.

14. Quocirca in similibus simulacris, non est quod anima quærat, aut sanguis, caro, vel ossa, vel aliud, quodcunque in humano corpore inuenitur. Quidquid humanum aut hominis hîc dici potest, & debet, id totum in externâ, quæ in oculis incurrit, formâ positum est.

15. Nec probant contrarium, quæ contra hanc Assertionem allata sunt argumenta. Puer, ut primò obiiciebatur, aut infans dicitur visus & exhibitus, non quia reuera puer is fuit infans: sed quia puer aut infans videbatur, & corpus sub pueri, atque infantis specie obiiciebatur. Sic vaccas se vidisse, & spicas dixit Pharao, Genes. 41. quæ non vaccæ, & spicæ erant, sed vaccarum & spicarum imagines. Et pincerna eiusdem Pharaonis putauit, dixitque se vidisse vites, quæ vitium erant imagines, Genes. 40. Nô fuit vxor Loth, quæ statua salis videbatur, & tamen vxor Loth dicebatur, quia vxoris imaginem referebat, Gen. 19. Cherubim dicebantur, qui super propitiatorium erant, qui tamen non Cherubim erant, sed Cherubim imagines.

16. Sic motus & gestus, amicus & tristis vultus, quæ Windekindus notauit in puero, qui tempore Caroli Magni Sacramentum percepturis porrigebatur à Sacerdote, nihil probat. Primùm quidem, quoniam omnis a Windekindo percepta visio, in solo visus organo perfecta est, aut certè non cum immutatione specierum Sacramentalium: neque enim præter V Windekindum vllus infantem conspexit. Præterea quamuis gestus & motus in puero fuissent, nondum tamen arguerent, viuum verumque puerum. Quot motus, & quot gestus in corporibus à spiri-

riti-

ritibus nunc bonis, nunc malis, assumptis, in vtróque testamento obseruantur? an idcirco quis viua hæc corpora dicet? Itaque quemadmodum in assumptis illis corporibus, motus aliunde est allatus, & sui principium non intrinsecum habuit, sed extrinsecum, ita omnis in his infantibus motus aliunde est: ab Angelis scilicet, quorum vt postea dicemus, in his Apparitionibus non est parua occupatio.

17. Denique, quod tertium argumentum arguebat, nec hæc ratione hominibus impositum esse dici debet, quamuis verus puer non fuerit, qui verus puer visus est. Voluit Deus externo insolitóque argumento, præsentia suæ in Sacramento dare testimonium; quid interest, quomodo det? viuóne, an non viuo, veróne, an non vero puero? Quemadmodum præsentia suæ vera externaque signa, voluit esse etiam puras species Sacramentales, quæ tamen in significando minorem hinc proportionem habent: ita potuit has, de quibus nostra disputatio est, formas atque imagines voluisse.

18. Ità de infante, siue puero sit definitum. De Crucifixi, atque Agni imagine idem esto iudicium. Nullus verus fuit Crucifixus homo; imaginibus perfecta sunt omnia, quæ aut in Sacramentalibus speciebus, aut circa species Sacramentales, in corpore speciebus Sacramentalibus adiuncto, aut in solis oculis & phantasiâ intuentium erant.

19. Idem volumus dictum de specie faciei visæ, tum alibi, tum Duaci; quamuis posterius, cuius conspectus factus est Thomæ Cantipratensi, crebra mutatio facile
per-

persuaderet, nullam in Eucharisticis speciebus mutationem factam esse, & tantum apparentem fuisse visionem. Quam enim hostiam sub specie venustissimi puelli, conspiciebat promiscuus populus, illam sub solâ albissimi panis specie, videbat Cantipratensis; & quam mox vidit referentem caput coronatum atque cruentatum, eandem factâ adoratione, rursus vidit accepisse formam hominis, super omnem effigiem honoratam; sed & eandem eodem tempore, alij viderunt referre Christum in cruce extensum, alij Christum ad iudicium venientem, alij sub formâ pueri, &c.

C A P V T IV.

Quid sentiendum de carne visâ in Eucharistiâ, item de sanguine, qui aliquando fluxit de hostiâ, aliquando observatus in calice?

Non vera caro fuit, aut verus sanguis, qui aliquando apparuit. Longo, non sine miraculo conservatur. Neq; enim alicuius bruti fuit; Neq; hominis; cuius enim? Et si mansit cum speciebus Sacramentalibus, facta ne fuit penetratio dimensionum? Et quando desinit, in quid desinit?

Et pro brevi tempore opus non est; Finis etiam hic propositus non postulat veram carnem, verumque sanguinem, Deniq; nihil potest afferi pro verâ carne.

I.

Acilius creditur verum sanguinem, veramq; carnem fuisse in Eucharistiæ Sacramento aliquando, quam verum puerum, verum agnum, verum crucifixum, veram faciem, quæ

quæ præcedenti cap. in his Apparitionibus exclusimus. Nam & hæc facilius producantur, & quæ illic absurda accidere æstimantur, si illa fiant, hic locum non habent.

2. Historiæ quoque, quæ prodigiosæ huius carnis meminerunt, hoc confirmant. Amphilocheus in vitâ Basilij Magni, postquam retulit Hæbreum vidisse per manus Basilij infantem distribui, addit, quod idem cum aliis Sacramenta percepturus accesserit altare: acceperitque quemadmodum ipse loquitur, hostiam veram carnem factam. Sic in narratione, quam Ioannes Diaconus habet, de muliere, cui Sacramentum sub specie panis voluit porrigere B. Gregorius, dicitur, quod hostia post communes præsentis populi preces, sit conuersa in carnem: carnemque crediderint, & B. Gregorius, & præsens populus, & incredula mulier: rursumque muliere iam in fide confirmatâ, post repetitas preces redierit ad pristinam panis figuram. Sic apertissimè dicitur conuersa in carnem hostia, cuius meminit Thomas Bozius, & hodie asseruatur Aufidii in Piceno, de quâ p. 1. c. 1. n. 5.

3. Similiter pro vero sanguine, vt omittam alias, est res gesta, quam in Urbano IV. recenset Platina, quâ dicitur viuum sanguinem fluxisse Vulfiniis in ditione Vrbeuetanâ, ex hostiâ, sub quâ vtrum Christi corpus contineretur, dubitabat Sacerdos. An verò viuus sanguis, non est verus sanguis? Et si de hoc dubitatur, qui ex hostia, specièque panis fluxit: an de illo potest esse dubium, qui fluxit ex carne, quæ vt Bozius loquitur, apertissimè caro existimabatur.

4. Sed quemadmodum verus infans, aut puer non
K
fuit,

fuit, qui aliquando puer aut infans apparuit in Sacramento: ita neque vera caro fuit, verusque sanguis, qui sanguis aliquando, caroque apparuit. Qualis enim sanguis fuit, & qualis caro, si vera fuit? Vt bruti alicuius animantis fuerit non conuenit, nec quis dixerit. Vt humana caro fuerit, ratio non permittit.

5. Nam si humana, vnde petita? an forte ex alicuius hominis corpore decerpta est? an non hoc, sed a Deo, vbi apparuit, ex nihilo facta? Prius nullus concesserit, quia nullus sibi detractam carnem esse vnquam notauit. Posterius sine miraculo non contingit, quo profecto in his prodigiosis Apparitionibus non est opus.

6. Deinde, vel cum hac carne atque sanguine, permanserunt Sacramentales species; vel iis recedentibus substituta sunt caro atque sanguis. Prius nequit esse sine dimensionum penetratione: quæ rursus miraculum est, & omnipotentiam Dei postulat. Posterius pietati repugnat Christi fidelium, quæ vt plurimum hanc carnem, atque hunc sanguinem, tanquam verum Sacramentum, veneratur & colit.

7. Rursus desinunt aliquando hæc quæ videntur, caro & sanguis. Quomodo verò? An ita, vt in Christi conuertantur carnem & sanguinem? An quia in nihilum rediguntur? In nihilum sine nouo miraculo non rediguntur. Vt in Christi conuertantur carnem & sanguinem, fieri nequit; quia quod in Christi conuertatur carnem, & sanguinem, est nihil præter panis vini que substantiam.

8. Præterea vel longo tempore vult Deus carnem, hanc, sanguinemque inter homines conseruari, vt conser-

fer-

seruata alicubi sunt ad annos ter centum & plures, quemadmodum Thomas Bozius testatur, l. 7. c. 14. de notis Ecclesiæ. Vel vult breui aliquo tempore apparere. Hic non opus est ullâ in obiecto, siue sacramento mutatione. Atque vt longo tempore, trecentis & pluribus annis, vera caro sanguisque conseruentur integra, rursus sine perpetuo quasi miraculo nequit fieri.

9. Finis etiam, qui Deo in his Apparitionibus est propositus, non necessariò veram carnem, verumque sanguinem postulat; specie enim carnis sanguinisque exhibitâ haberi potest. Et is præcipuè, vt præsens realiter, atque substantialiter in Sacramento cognoscatur esse Christus; quod tam cognoscitur specie carnis quàm verâ carne: specie sanguinis, quàm vero sanguine.

10. Itaque fuit species carnis hîc atque sanguinis, non vera caro, verusque sanguis; quemadmodum species fuit infantis atque pueri, non verus infans aut puer, qui aliquando visus est. Et sicut ibi, quamuis tantum species, siue imago fuerit infantis vel pueri, verè tamen dicitur fuisse, & visus infans: ita hîc, quamuis species & imago tantum fuerit carnis & sanguinis, verè tamen dicetur visa caro, visus sanguis. Nouum non est, quod imagines rerum, rerum ipsarum nomina sortiantur, quod præcedenti cap. monstratum est.

11. Nec contrarium debent suadere, quæ pro contrariâ sententiâ allata sunt argumenta; facilis omnium est solutio. Ad illud, quod ex Amphilochio affertur de Hebræo, qui hostiam dicitur accepisse veram carnem factam, respondetur non illam huius orationis esse sententiam, quod sub

verâ carne Sacramentum acceperit; certè ab hâc sumptione abhorruisset homo infidelis. Dicere voluit Amphilochius, veram ipsum carnem Christi, in Sacramento accepisse: quia vera caro fuit, quæ sub panis specie latebat.

12. Hostia, quam B. Gregorius mulieri obtulit, in carnem dicitur conuersa idcirco, quia quæ antea speciem panis referebat, post orationem communem retulit carnis speciem. Verùm quemadmodũ, cum speciem panis referret, non panis erat: ità cum referret speciem carnis, non caro erat. Vtrobique autè veram Christi carnem continebat.

13. Caro, quæ Aufidi in Piceno asseruatur teste Bozio, caro non est. Hostia est consecrata, carnis formam olim, cum prunis imponeretur, recipiens. Hæc si hodie pristinam formam retinet, quod Dei virtute fieri posse nemo dubitat, verum Christi corpus, vt quæuis consecrata hostia, continet. Si illa corrupta est, quod admodum est probabile [*non enim solum colorem carnis, sed reliquas quoque qualitates induit*] Christi corpus non continet, quamuis eidem suus sit deferendus honor, de quo postea. Idem dixerim de sanguine, qui ex eadem hostiâ dicitur exceptus, quod Christi sanguinem ille non continerit, ab hostiâ iam diuisus.

14. Ille verò, quem Platina in Urbano IV. dixit fluxisse viuum ex hostiâ, viuus verusque sanguis, qualis aut in venis est, aut ex viuo fluit corpore, non fuit. Viuum ergo fortassis dixerit, vel ex eorum sententiâ, qui Christi verum naturalemque sanguinem hunc volunt fuisse, quam sententiam non probamus. Vel quia viuum sanguinem prorsus repræsentauit; quomodo viuum alicuius illam

illam imaginem dicimus, quæ ad viuum, seu perfectissimè aliquem exprimit.

15. Sic qui ex carne fluxit, & non vt videbatur, ex hostiâ, viuus non fuit aut verus sanguis, de quo supra n. 3. huius cap. quemadmodum neque vera, viuâque caro, ex quâ fluxit. Sanguis carni respondebat. Et sicut quid simile erat carni, quod sanguinem sudabat: ita quid simile sanguini, sanguineus scilicet liquor, quod ex fictâ carne, profluebat.

16. Dictis hoc addimus; quod vt verus sanguis non fuit, qui ex consecratis hostiis fluxit: itâ neque veri sanguinis fuerunt vestigia, rubentes maculæ in aliquibus hostiis depræhensæ. Quales sunt, quæ religiosè Bruxellis afferuantur; illa quoque, quam impius Paulus Form, sacrilego vendidit Iudæo, de quâ p. 1. c. 1. n. 10.

CAPVT V.

*Quodnam sit, vel fuerit subiectum formarum
& specierum peregrinarum, quæ in Appari-
tionibus Sacramentalibus sunt ob-
seruata?*

*Quandôq, sunt hæ forma in solo vi-
sus organo;*

Quandôq, in solo medio;

*Quandôq, in corpore Sacramentum
circumstante.*

Nunquam sunt in Christi corpore,

aut sanguine;

Non enim hoc illarum est capax.

In his enim speciebus sunt, quæ

ad formas concurrunt;

*Hæ item species sunt hic muta-
tionis subiectum.*

K 3

Hæ

Ha apparent formis peregrinis ces-
santibus.

Quantitas proprie est formarum

harum subiectum.

Aliquando formae sunt extra spe-
cies Sacramentales.

I. Mnem formam atque speciem, in aliquo subiecto esse oportere, tam est certum, quam omne accidens aliquod sibi subiectum (materiam vocant in qua) vendicare, in quo subsistat. Accidentia enim sunt formae atque species. Et quemadmodum subiectorum est accidentia suscipere, atque sustentare, ita formarum & specierum in subiectis subsistere. Itaque cum in Accidentium genere sint, quae in Sacramento Eucharistiae peregrinae formae, & species aliquando obseruantur: aliquod necesse est & illae habeant subiectum, cui insint, & inhæreant. Quod vero illud? Hoc praesente capite inquirendum, & definiendum est.

2. Necesse porro est formas has, vel in Christi esse corpore atque sanguine; vel in speciebus Sacramentalibus panis & vini; vel in aere, alioue corpore Sacramentum circumstante; vel in medio, quod intercedit inter visum atque Sacramentum; vel in ipso visus, quo species percipiuntur, organo.

3. Necesse est inquam, in horum aliquo existere. Quid ita? quia cum ipsa visione necesse est, semper horum aliqua concurrere, atque ut sine omnibus his fiat, prorsus impossibile. Siquidem in visione omni, organi siue potentiae est munus, siue officium. Est plerumque obiectum externum, quod impressionem in potentiam facit.

cit. Et vt plurimum medium, per quod vel in potentiam agit obiectum; vel in quo species rei, quæ videri existimatur, effingitur. Cum igitur hæc tam multa, variâque concurrant, in horum aliquo nostræ formæ constituentur. Vbi verò? Respondemus sequentibus.

4. Sunt quandoque in solo visus organo, ita vt rerum, quæ videri & apparere creduntur, prorsus sit nihil extra oculum, aut certè extra hominem. Tales non temere creduntur in Apparitione fuisse, quæ Duci Saxonix VVindekindo concessa est, quâ infantem ipse solus in Sacramenti distributione notauit. In illâ item, quam habuit Thomas Cantipratensis, quâ ipsi Christus visus vir apparuit, qui aliis pueri formam referebat.

5. Quandoque in solo medio videntur habuisse sedem, atque ibidem productæ. Primum hoc non esse impossibile nôrunt docti. Deinde aliquando ibidem productas esse, si non multis, à nobis p. I. c. I. allatis exemplis, certè aliquibus persuaderi potest.

6. Quandoque etiam in corpore Sacramentum circumstante, verisimile est substitisse. Hoc accidisse existimamus in illâ Apparitione, quæ p. I. c. I. n. 20. affertur ex Laur. Surio, quâ S. Maria Oegniacensis dicitur vidisse Christum, sub formâ pueri immenso lumine coruscantem: circa ædiculam, in quâ SS. Eucharistiæ Sacramentum pro Catholicorum consuetudine, asseruabatur.

7. Cæterum quoniam hæc iam recensitæ Apparitiones omnes, sine reali Sacramenti immutatione perfectæ sunt, ideòque facilis ad propositam quæstionem fuit responsio: restat difficilior quæstio de iis, in quibus realis

Sa-

Sacramenti facta est mutatio, qualem aliquando accidisse, nemini dubium esse potest. Itaque respondendum, adhuc est, ubi nam resideant, & quæ subiecta habeant, species atque formæ, quæ in Apparitionibus conspiciuntur: in quibus ipsum Sacramentum quodammodo immutatur, & alteratur.

8. His verò necesse est, attribuamus subiectum alterum ex duobus. Videlicet aut Christi corpus, sanguinèmq; aut species Sacramentales, Christi corpus, sanguinèmq; continentes. Neque enim hìc tertium assignare possumus. Duabus rebus, inquit Cyprianus de Coenâ Domini, atque August. de Catechiz. rudibus. c. 6. constat Eucharistia, terrestris atque cœlesti. Illa sunt species visibiles: hæc corpus & sanguis Domini. In vtro horum dictas species constituemus? Ad hoc duo sint dicta.

9. Primum est, Species atque Figuras has, non in Christi corpore, atque sanguine subsistere; siue quod idem est, corpus Christi, Christi que sanguinem, ipsarum subiectum non esse. Quemadmodum mortuus semel, amplius non moritur: ita amplius iam mutationibus, alterationibusue, ratione vllarum specierum non est subiectus.

10. Et profectò negari non possèt, quin rursus mori, atque vt ita dicam, desinere Christus possit aliquando, si has ipsi figuras tribueremus. Quomodo vero? Quia substantias rerum tum desinere certum est, cum ipsarum quantitas, & quæ cum quantitate coniunctæ sunt qualitates, tolluntur. Quis verò fieri posse negabit, quin
formæ

formæ hæ, v. g. carnis, pueri, &c. in quas Eucharistia est conuersa, igne absumi, & in cineres redigi valeant?

11. Præterea ab his formis figurisque denominationem Christus acciperet; diceretur rotundus à figurâ Sacramentali rotundâ; quadratus à quadratâ, albus ab albâ; ruber à rubrâ; niger à nigrâ. Quàm verò hæc sunt indigna?

12. Et calefieri potest carnis species; & frigore cōstringi species sanguinis; rursus potest diuidi, in partes secari, alia his similia omitto. Et hæc omnia Christo conuenient? nunc calefiet? nunc frigus patietur? nunc diuidetur? Certè conuenire debent, si quæ apparent peregrinæ formæ, extra Christi carnem, sanguinèque non existunt.

13. Hinc iam Alterum dictorum sequitur. Videlicet formas has, quæ obseruatæ sunt, in speciebus Sacramentalibus residere & fundari. Res est clara. Cum enim necesse sit, aut in Christi esse corpore sanguinèque, aut in hisce Sacramentalibus speciebus: & Christi corpus atque sanguis ipsarum capax non sit, oportet in Sacramentalibus speciebus easdem constituamus.

14. Præterea peregrinæ formæ in Sacramentalibus Apparitionibus, accidunt vel ratione inusitati coloris, quando v. g. hostia alba rubræ carnis speciem accipit; vel figuræ nouæ, vt si puelluli figuram reddat; vel rarefactionis & condensationis, vt dum maior, quæ ante minor, apparet, & contrà. Athæc omnia ad species Sacramentales pertinent. Omnes igitur formæ speciebus hærebunt Sacramentalibus.

L

15. Quod

15. Quod dicimus, hâc ratione clarius docemus. In omni mutatione idem est subiectum eius formæ, quæ abiicitur, atque eius, quæ de nouo acquiritur, (Philosophi vocant terminum à quo, & ad quem.) At verò subiectum formæ, quæ abiicitur, species sunt Sacramentales, non Christi corpus aut sanguis: subiectum igitur formæ, quæ acquiritur, etiam species erunt Sacramentales. Hic quia certa omnia, probandum est nihil.

16. Est quoque pro speciebus Sacramentalibus hoc argumentum; quod quando peregrinæ aliquando desierunt, rursus apparuerint Sacramentales. Quocirca quemadmodum aqua frigida, verè cognoscitur subiectū esse caloris accidentis, quando post calorem prius frigus reuertitur: ita verè cognoscuntur esse subiectū peregrinarum specierum, species Sacramentales, quando peregrinis recedentibus redeunt Sacramentales, vt redierunt, persape.

17. Interim tamen, non omnes Sacramentales species peregrinarum subiectum sunt. Ex omnibus vna tantum est quantitas; neque enim subiecta accidentium alia sunt præter substantiam & quantitatem, quæ subiectū Quo in scholis dicitur, vt substantia subiectū Quod. Quocirca cum substantia corporis Christi, harum formarum, subiectum esse nequeat, vt dictum, & præter hanc in Sacramento nulla sit: si aliquod subiectum formæ hæ habent, vt habent, oportet habeant quantitatem.

18. Atque ita profectò res se habet. Nam & illa subiectum est albedinis, atque figuræ hostiæ, sub quâ est Christi caro: specierum item illarum vini, sub quibus est

est Christi sanguis; quocirca & peregrinarum erit, carnis, sanguinisque specierum: cum contrariorum quæ mutatione deponuntur & acquiruntur, idem semper sit subiectum.

19. Ergo, quæ quantitas prius sub candidâ panis specie, Christi continebat corpus, eadem omnino numero quantitas, post illius speciei immutationem idem Christi corpus continet, sub specie carnis rubræ: si tamen substantia panis in illâ potest conseruari, vt dictum est. Et quantitas, quæ sub specie vini prius continebat Christi sanguinem, eadem post priori specie depositâ, sub specie sanguinis verum continet Christi sanguinem. In vtrâque igitur mutatione idem manet subiectum, vna eademque quantitas.

20. Hinc iam perspicuum est, nihil eorum per se Christi corpori accidere, quæ peregrinis hisce formis accidere possunt. Non diuidi Christi corpus, si quæ videtur, caro diuidatur; non in cineres redigi; non calefieri, aut constringi frigore, si calefiat, aut frigore constringatur. Quemadmodum enim formæ hæ peregrinæ, non in Christi sunt corpore, sed in quantitate, à Christi corpore absolutâ, & quasi per se subsistente: ita quæcunque his formis accidunt, quantitati absolutæ accidunt, non Christo.

21. Verùm dubium est, semperne peregrinæ hæ formæ carnis, sanguinis, infantis &c. in speciebus sint Sacramentalibus? Non enim semper esse est verisimile. Quid enim si minima aliqua hostia, formam accipiat Christi, perfectum virum referentis? Quid si etiam sanguis

ab hostiâ defluat, alióque vase excipiat, quàm hostia cõ-
feruetur. ?

22. Quocirca duobus modis contingere dicemus, ut peregrinæ formæ, extra Sacramentales sint species, siue quantitatem. Vnus est, si quantitas Sacramentalium peregrinis non sufficiat, quemadmodum in priori exemplo accideret. Alter est, si à Sacramentalibus prorsus sint separata, ut accideret in posteriori.

23. Magna verò inter duos hos modos est differentia. Nam si peregrinæ species maiorem quantitatem habeant, quàm contulerunt Sacramentales: sub illâ, quam contulerunt species Sacramentales, verum Christi corpus continebitur, si tamen substantia panis sub iis salua esse possit; at sub accessoriâ nequaquam. At vbi peregrinæ species à Sacramentalibus prorsus sunt separata, ut accidit in hostiis quæ sanguine fluxerunt, qui calicibus fuit exceptus, nihil ibi est Christi aut corporis, & sanguinis, ut ex dictis colligitur.

P A R S III.

De causis Efficientibus Apparitionum Sacramentalium Christi, sub peregrinâ specie.

 Teritiâ parte huius tractatus, Caussa Efficiens potissimum huius Sacramentalis sub peregrinâ specie Apparitionis, inuestiganda est. Hac autem vel physica est, vel moralis. Illa propriè habet rationem Efficientis; hac quasi Efficientis, & hinc potest dici voluntas hominum.